

Talouselämä

Kirjat 14:29
March 2, 2011

Ruoka ajautuu kriisiin

Seija Holtari

Worldwatch-instituutin raportti keskittyy tänä vuonna yhteen teemaan: maatalouteen. Kirjoittajat ottavat esimerkkinsä Aasiasta, Afrikasta ja Etelä-Amerikasta.

Päällimmäiseksi jää käsitys, että mikään yksittäinen toimi ei ratkaise maatalouden heikon tuottavuuden ja ruokapulan ongelmia. Käyttöön pitää ottaa kymmeniä lupaaviksi havaittuja pieniä keinoja.

Parhaiten toimivat joustavat ja paikalliset keinot. Tihkukastelu auttaa vesipulaan, varastoinnin parantaminen estää pilaantumista ja kaupunkiviljely parantaa vihannespulaa ja yksipuolista ravintoa.

Miksi pitäisi kiinnostua jostain niin kaukaisesta asiasta kuin tihkukastelusta? No vaikkapa siksi, että miljardi ihmistä kärsii aliravitsemuksesta.

Länsimaat ovat syytäneet länsimaissa tuotettua ruoka-apua kehitysmaihin. Tämä on sekoittanut paikallisia markkinoita ja johtanut väärinkäytöksiin.

Viime vuosien ruokakriisit ovat kiihdyttäneet arveluttavia ilmiötä.

Köyhät afrikkalaiset maat vuokraavat peltojaan rikkaille maille, jotka haluavat turvata ruokahuoltoaan.

Esimerkiksi Kenia vuokrasi 40 000 hehtaaria viljelymaata Qatarille. Vastikkeeksi Qatar rahoitti Keniaan sataman. Sudanin hallitus on harkinnut 690 000 hehtaarin vuokraamista eteläkorealaisille vehnän tuotantoon. Myös Kiina on ollut aktiivinen vuokramaan hankinnassa.

Kolikon toinen puoli on se, että ilman investointeja ei kenties tapahdu mitään. Aasiassa tehdyt vertailut todistavat, että maatalouden tuottavuus paranee jo sillä, että maapalalla on nimetty omistaja.

Jos ilmastonmuutos iskee koko voimallaan, ruokahuolto muuttuu entistä haavoittuvammaksi. Moni maailman riisi- ja vilja-aitoista sijaitsee ilmastovyöhykkeillä, joita myrskyt ja kuivuudet erityisesti koettelevat.

Ruuan hintamekanismeja kirja käsittelee liian vähän. Vaille huomiota jäävät sijoittajien keinottelu raaka-ainefutuureilla, maataloustuet ja rahavirtojen jakautuminen alkutuotannon, jalostuksen ja kaupan kesken.